

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

تتبع و نگارش :

الحاج داکتر امین الدین «سعیدی- سعید افغانی»

۲۵ مارچ ۲۰۱۲

بسم الله الرحمن الرحيم

حکم خریدن خانه به سود بانکی (مارگیج - Mortgage)

در کشورهای غربی (کشور های اروپایی و امریکا)

از سالهای طولانی است که تعداد زیادی از مسلمانان به خصوص افغانان ما به کشورهای غربی عمدتاً (امریکا و کشورهای اروپایی) مهاجرت نموده و تعدادی از این برادران در خانه های کرائی با پرداخت کرایه های گزاف زندگی نموده و از خوف و ترس این که مبادا به گناه سودخواری (سود دادن و سودگرفتن هر دو حرام) و رباء گرفتار نشوند و به این ترتیب می ترسند که مبادا به خریدن خانه به سود بانکی (مارگیج) مورد مواخذة شرعی قرار نگیرند؛ حاضر هستند برای کرایه خانه نشیمن خویش مبالغ گزاف بپردازند ولی از خریدن خانه از قرض و به قرض بانکی ابا می ورزند.

خواننده معزز و محترم!

می خواهم در این یادداشت مسأله را از دید شرعی و احکام دین مبین اسلام مورد بررسی قرار داده و خدمت شما تقدیم بدارم. می خواهم توضیح بدارم که آیا یک مسلمان حق دارد خانه ای به سود بانکی خریداری نماید یا خیر؟ از آنجائی که این موضوع جوانب مختلف دارد و علمای اسلامی زیادی در مورد تتبعات و فتاوی دارند، در اینجا من موضوع را در روشنی نظریات فتاوی دو دانشمند مشهور جهان اسلام هر یک (شیخ مصطفی الزرقا و شیخ دکتور یوسف القرضاوی ۱) مورد بحث قرار می دهم.

حکم خریدن خانه به سود بانکی؟

قبل از همه خدمت تمام برادران و خواهران محترم به عرض می رسانم: در گرفتن قرضه از بانک به سود برای خریدن خانه که در نهایت بپرداخت اقساط آن انسان صاحب خانه برای استفاده شخصی می شود، ممانعتی وجود ندارد.

با ملاحظه این که قسط قرض با فایده آن زیادتر از کرایه خانه نمی شود و بلکه قسط از کرایه کمتر است. این نوعی از جواز در مذهب امام ابوحنیفه (رح) برای آن‌عده از مسلمانان داده شده است که در دارالحرب مقیم باشند.

مسلمانانی که در دارالحرب زندگی می نمایند، جواز دارد که سرمایه شان از دیار یابد، به شرطی که رضایتمندی شخصی شان درمورد وجو داشته باشد، و درمورد خیانت دخیل نباشد اگرچه در دین مقدس اسلام سود حرام است. والله أعلم.

فتوای شرعی شیخ مصطفی الزرقا در این بابت: (۲)

شیخ مصطفی الزرقا طی فتوای شرعی در این بابت می نویسد:

درمورد خریدن خانه به سود بانکی، تعداد زیادی از مسلمانان از من سؤال می کنند و می گویند که انسان به پرداخت اقساط با سود در مدت مثلا ده، پانزده و یا بیست سال صاحب خانه شخصی می شود و بدین ترتیب از مشکلات بی خانگی نجات می یابد. لطفاً حکم شرعی را در مورد بیان نمایند.

در این بابت جای هیچ شک نیست که اگر انسان امکانات مالی داشته و با پرداخت قیمت خانه به خریداری خانه اقدام می کند در این مورد سؤالی وجود ندارد. اما بحث ما در مورد اشخاصی است که توان مالی ندارند و یا پول کم در اختیار دارند و می خواهند برای تشمین زندگی شخصی خویش با اخذ قرضه با سود از بانک (مارتگیج) خانه خریداری نمایند، که در بسیاری اوقات قسط ماهانه بانک با سود آن کمتر از مبلغی است که در کرایه خانه به طور ماهانه پرداخت می شود.

شیخ مصطفی الزرقا می افزاید:

بعد از تفکر زیاد و مراجعه به نصوص دریافتم که امام ابوحنیفه و صاحب وی امام محمد بن الحسن برای آن‌عده از مسلمانان که به اجازه داخل کشورهای دارالحرب (کشور غیر اسلامی) البته به امان و اجازه اهل آن کشور مقیم می گردند، برای شان جواز داده است که می توانند با اخذ قرضه بانکی با سود آن برای خود خانه خریداری نمایند. در مذهب امام ابوحنیفه مسلمانان مقیم این کشورها سود بگیرند و سود ندهند (البته در کشور غیر اسلامی) در صورتی که خریدن خانه در نهایت امر به نفع مسلمان تمام شود.

و یا اگر توجه نمائیم حکم در این جا معکوس نیز شده می تواند زیرا مسلمان اگر یک خانه را به کرایه می گیرد بعد از دادن کرایه در نهایت امر سرمایه اش به صفر می رسد، و صاحب منزل و خانه هم نمی شود. حالا به نتیجه هر دو حالت باید توجه کرد که کدام یکی از این حالات در کشورهای دارالحرب به نفع مسلمان واقع می گردد. بدون شک طریقه گرفتن قرضه با سود از بانک، به نفع مسلمان می باشد، ناگفته نباید گذاشت این حکم مطابق مذهب حنفی است. این حق جواز به خاطر این است که مسلمانان داده شده است که توان خریداری خانه به مال و دارائی شخصی خویش ندارد.

ناگفته نباید گذاشت که شخص متذکره به گرفتن قرضه از بانک برای خرید خانه از پرداخت مالیه های اضافی هم معاف میگردد.

دارالحرب در اصطلاح مذهب حنفی معنی آن را ندارد که بین ایشان و مسلمانان جنگ یا حرب قائم باشد، بلکه مقصد و مراد از دارالحرب در این مذهب این است که کشور غیر اسلامی باشد و یا مستقل بوده زیر نفوذ و تسلط اسلام نباشد. و الله أعلم.

فتوای شرعی دکتور یوسف القرضاوی در مورد:

خریدن خانه به قرضه بانکی به اساس سود؟

دکتور یوسف القرضاوی در جواب این سؤال می نویسد:

بیست سال کامل فتوا دادم که خریدن خانه به قرضه بانکی به اساس سود حرام است لیکن بعد از سفر های متعددی که به آمریکا به عمل آورده ایم ، و اوضاع و احوال مسلمانان را در این کشور ها ملاحظه نمودم ، در فتوای خویش تغییر آوردم و به اساس مذهب حنفی جواز می دهم که مسلمان برای این که صاحب یک منزل شخصی شود به قرضه به اساس سود یک خانه برای خود بخرد لیکن یک خانه برای سکونت خود و خانواده خود نه ، خانه ها برای تجارت و نه قرضه گرفتن به اساس سود برای تجارت.

یادداشت:

در فقه حنفی بین کشور اسلامی و کشور غیر اسلامی قدری تفاوت وجود دارد . امام ابو حنیفه کشور غیر اسلامی را که مستقل از دولت اسلامی باشد به نام دارالحرب یاد می کند و دارالحرب در مذهب حنفی معنی آن نیست که بین دولت اسلام و آن کشور (دارالحرب) فعلا جنگ جریان داشته باشد .
دارالحرب آن کشوری است که در آن قانون اسلام تطبیق نمی شود و مسلمانان در آن حاکمیت ندارند.
دارالاسلام کشوری است که به دست مسلمانان بوده و احکام شریعت اسلامی در آن تطبیق می شود و امنیت و عدالت در آن قائم است.

منابع و مأخذ :

۱ - مصطفی الزرقا , فتاوی , دارالقلم , ۱۴۲۰ هجری , ۱۹۹۹ م .

۲- دکتور یوسف القرضاوی , سؤال و جواب , کسیت ۲۰۲ م .

(۱) شیخ مصطفی الزرقاء :

علامه شیخ مصطفی احمد زرقاء در سال ۱۳۲۲ هجری قمری (۱۹۰۴ میلادی) در شهر حلب الشیفاء کشور سوریه دیده به جهان گشود. پدرش علامه شیخ احمد زرقاء متوفی (۱۳۵۷ هجری قمری) از استادان فقه حنفی بود که آثار مشهوری از خود به یادگار گذاشته است. مهمترین اثر وی شرح قواعد المجله می باشد که فرزندش وظیفه نشر آن را بر عهده گرفت.

شیخ زرقاء که لقب نابغه قرن بیستم رادر جهان اسلام به دست آورده به هنگام نماز عصر روز شنبه ۱۹ ربیع الأول ۱۴۲۰ هجری قمری موافق با ۱۹۹۹/۷/۳ میلادی در خانه اش در شهر ریاض به عمر ۹۵ سالگی به لقای پروردگارش شتافت. رحمت خداوند بر او باد و قبرش را به نور خود منور گرداند.

(غرض معلومات مزید در مورد شخصیت علمی شیخ مصطفی الزرقاء مراجعه شود : مراجع: النهضة الاسلامیه فی سیر علامها المعاصرین - فی وداع الأعلام - مقاله ای شاگرد شیخ زرقاء، دکتور فقیه شیخ احمد الحجی الکردی).

(۲) شیخ یوسف قرضاوی :

دوکتور قرضای در تاریخ (۰۹/۰۹/۱۹۲۶) میلادی در کشور مصر متولد شد و حفظ قرآن عظیم الشان را تا ۱۰ سالگی تمام کرد. سپس وارد پوهنتون الازهر شد و در سال ۱۹۵۳ از پوهنخی عالی اصول دین فارغ و در همان پوهنخی به حیث استاد وظیفه تدریس را به عهده گرفت. و در سال ۱۹۷۳ دیپلوم دکتورا به دست آورد، او یکی از علمای شناخته شده و مفتی جهان اسلام می باشد.

تقاضای دوستانه !

از همه خوانندگان محترم و معزز احتراماتقاضا به عمل می آوریم تا در تکمیل این بحث با ارسال نظریات و مطالب تکمیلی خویش مارا مساعدت نمایند، از پروردگار برای شما اجر عظیمی را تمنا والتجاء می کنم.

نام مقاله :

حکم خریدن خانه به سود بانکی (مارگیج -Mortgage)

در کشوری غربی (کشور های اروپای وامریکا)

تتبع، نگارش وگردآورنده:

الحاج داکتر امین الدین « سعیدی- سعید افغانی »

مدیر مرکز مطالعات ستراتژیکی افغان و مسؤل مرکز فرهنگی دحق لاره- جرمنی

درس ارتباطی: saidafghani@hotmail.com بریننا لیک: